

Результати опитування керівників підприємств Львівської області щодо їх ділових очікувань^{*}

II квартал 2025 року

^{*} Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Львівської області в II кварталі 2025 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств **Львівської області** в II кварталі 2025 року свідчать, що, незважаючи на війну, брак кваліфікованих працівників, високі ціни на енергоносії, респонденти **очікували збільшення обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та позитивно оцінювали перспективи розвитку власних підприємств** у наступні 12 місяців. Очікувалася нижча інфляція. Девальваційні очікування послабилися, проте залишалися високими.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікували:

- **збільшення обсягів виробництва товарів та послуг в Україні:** баланс відповідей – 20.0% (у попередньому кварталі – 21.4%) (графік 1), у цілому по Україні – 9.2%;
- **повільніше зростання цін на споживчі товари та послуги:** 50.0% респондентів очікували, що інфляція перевищить 10.0% (у попередньому опитуванні – 63.4%), у цілому по Україні – 58.4%. Головними чинниками інфляції респонденти називали воєнні дії та їх наслідки, курс гривні до іноземних валют та витрати на виробництво (графік 2);
- **послаблення девальвації національної валюти:** частка респондентів, які очікували знецінення гривні відносно долара США, становила 82.5% (у попередньому кварталі – 92.9%), у цілому по Україні – 83.4%;
- **поліпшення фінансово-економічного стану власних підприємств:** баланс відповідей – 10.3% (у попередньому кварталі – 14.3%), у цілому по Україні – 2.4% (таблиця). Найоптимістичніші очікування були в респондентів сільського господарства (10.3%);
- **зростання загальних обсягів реалізації виробленої продукції, у тому числі на зовнішньому ринку:** баланси відповідей – 28.2% і 12.5% відповідно (у попередньому кварталі – 29.3% і 27.8% відповідно) (таблиця), у цілому по Україні – 10.5% та 9.4% відповідно;
- **збільшення інвестиційних видатків** як на виконання будівельних робіт, так і на машини, обладнання та інвентар: баланси відповідей – 10.0% і 28.2% (у попередньому кварталі – 14.6% і 34.1% відповідно) (таблиця), у цілому по Україні – «мінус» 0.7% і 7.8% відповідно;
- **подальше збільшення кількості працівників** на своїх підприємствах: баланс відповідей – 30.0% (найвищі очікування серед регіонів другий квартал поспіль) (у I кварталі 2025 року – 22.0%) (графік 4), у цілому по Україні – «мінус» 4.4%;
- **пришвидшення зростання цін** на товари / послуги, що купують підприємства, та на товари / послуги власного виробництва: баланси відповідей – 100.0% і 82.5% відповідно (у попередньому кварталі – 88.1% і 71.4% відповідно) (графік 6). Найвище зростання цін на продукцію власного виробництва очікували респонденти підприємств торгівлі (100.0%). На думку опитаних, на подорожчання товарів / послуг власного виробництва найбільше впливатимуть вартість трудових ресурсів, ціни на енергоносії, сировину та матеріали. Вище, ніж у попередньому кварталі, респонденти оцінили вплив рівня попиту на продукцію (графік 7);
- **зростання витрат на одиницю продукції:** баланс відповідей – 78.4% (у I кварталі 2025 року – 84.2%). Респонденти також очікували зростання витрат на оплату праці одного найманого працівника нижчими темпами: баланс відповідей – 67.5% (у попередньому кварталі – 78.6%) (графіки 4, 6).

Головними чинниками, що обмежували спроможність підприємств збільшувати виробництво, респонденти називали воєнні дії та їх наслідки, брак кваліфікованих працівників і занадто високі ціни на енергоносії (графік 5).

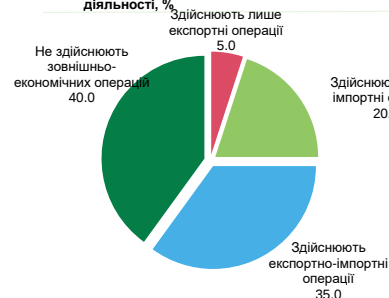
Підприємства області продовжили очікувати зростання потреб у позикових коштах найближчим часом (графік 9). Респонденти, які планували брати банківські кредити (56.4% опитаних), надавали перевагу кредитам у національній валюті. Умови доступу до банківських кредитів, за оцінками респондентів, останнім часом стали жорсткіші (графік 10). Занадто високі ставки за кредитами, наявність інших джерел фінансування та надмірні вимоги до застави – головні стримуючі чинники залучення кредитних ресурсів (графік 11).

97.5% респондентів області зазначали, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 96.2%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

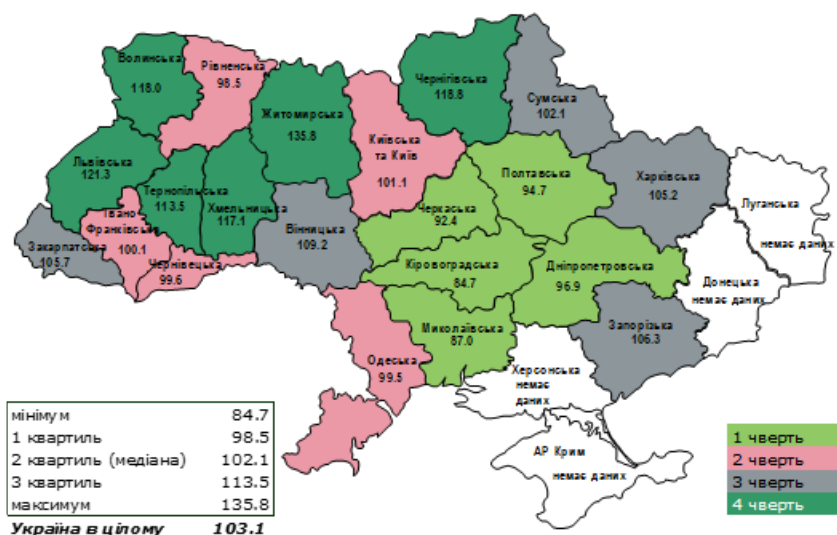
- **поточний фінансово-економічний стан підприємств добрий:** баланс відповідей – 7.5% (у I кварталі 2025 року – 9.5%), у цілому по Україні – «мінус» 5.3%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва нормальний:** баланс відповідей – 0.0% (у I кварталі 2025 року – «мінус» 5.0%);
- **підприємства області були спроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних виробничих потужностей:** баланс відповідей – 24.3% (у I кварталі 2025 року – 7.3%).

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 30 квітня – 23 травня 2025 року;
- опитано всього 40 підприємств;
- репрезентативна за такими видами економічної діяльності, як сільське господарство, переробна промисловість, торгівля, транспорт та зв'язок, інші.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

*хвартиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значень показника (ІРQ) на чотири рівновеликі частини.

⁴⁴ медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини

Таблиця. Очікування підприємств Львівської області щодо ділової активності (за складовими)

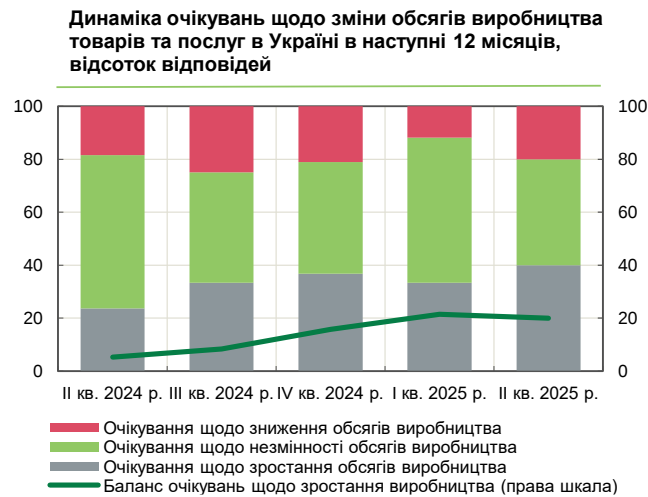
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	II кв. 2024 р.	III кв. 2024 р.	IV кв. 2024 р.	I кв. 2025 р.	II кв. 2025 р.
фінансово-економічного стану	2.6	16.2	24.3	14.3	10.3
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	5.4	21.6	26.3	29.3	28.2
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	-8.1	-11.1	2.7	14.6	10.0
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	13.5	13.9	18.9	34.1	28.2
кількості працівників	-15.8	8.1	13.2	22.0	30.0

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

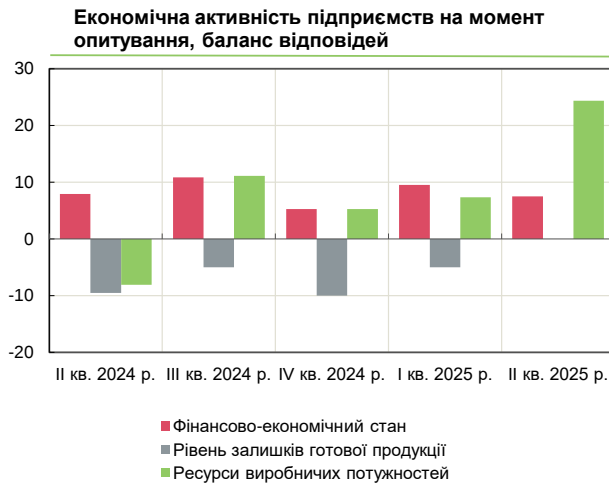
Графік 1

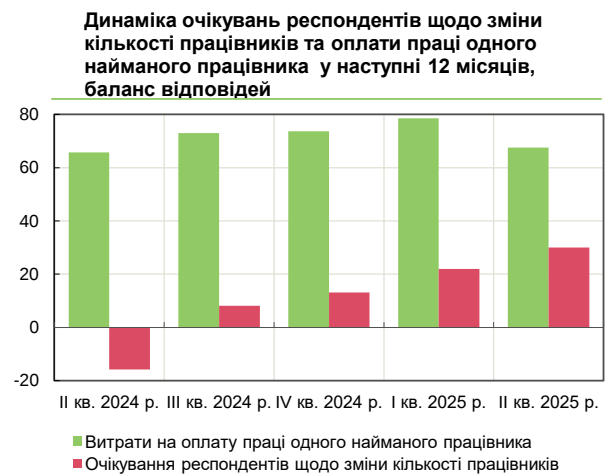
Графік 2

Графік 3

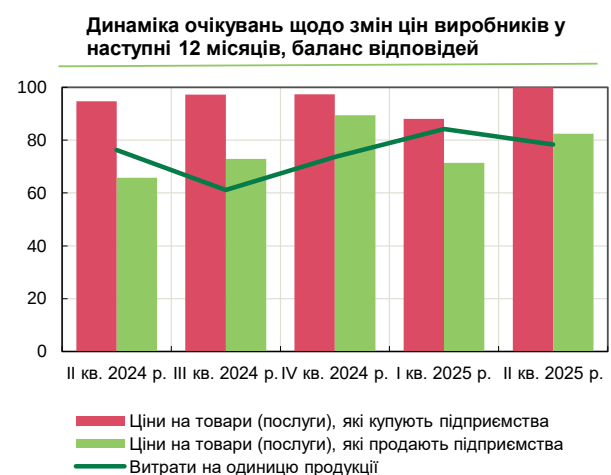
Графік 4

Графік 5

Графік 6

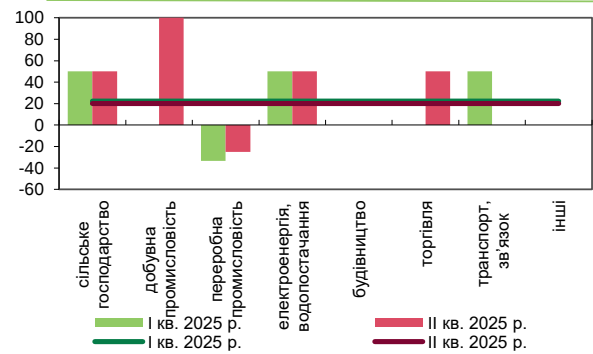
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

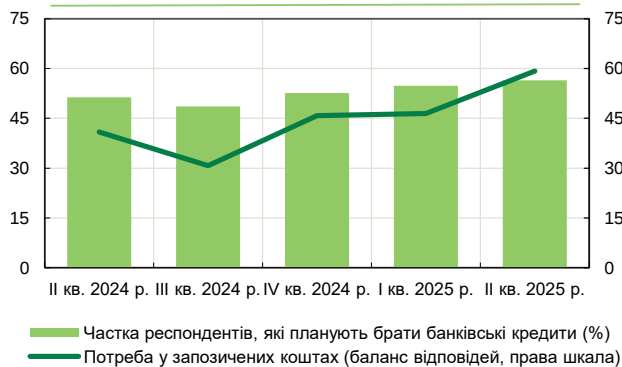
Графік 8

Динаміка очікувань обсягів іноземних інвестицій у наступні 12 місяців підприємствами, які їх залучають,

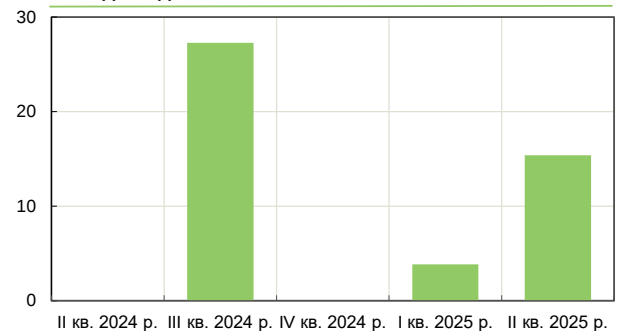
Графік 9

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 10

Динаміка оцінок респондентів щодо змін умов отримання банківського кредиту, баланс відповідей*

*Різниця між відсотками відповідей респондентів "стали жорсткішими" та "пом'якшилися"

Графік 11

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

